

Femte söndagen efter Trettondagen

Predikan i Stockholm 2025-02-09

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: *Himmelrikets fördolda härlighet*

Epistel: Kol. 3:12–17

Evangelium: Matt. 13:24–30

Predikotext 2 årg. Mark. 9:38–41

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för ditt heliga ord. Tack att du har förlåtit oss alla våra synder och fört oss in i den osynliga kyrkan genom evangelium. Bevara oss i den sanna tron så att vi också får nåden att göra goda gärningar. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 2 årg.: Mark. 9:38–41

38 Johannes sade till Jesus: ”Mästare, vi såg en man som drev ut onda andar i ditt namn, och vi försökte hindra honom eftersom han inte följde oss.” 39 Men Jesus sade: ”Hindra honom inte. Ingen som gör en kraftgärning i mitt namn kan sedan genast tala illa om mig. 40 Den som inte är mot oss är för oss. 41 Den som ger er en bägare vatten att dricka därför att ni tillhör Kristus – jag säger er sanningen: Han ska inte gå miste om sin lön.”

Dagens ämne är ”Himmelrikets fördolda härlighet”. En man som inte tillhörde apostlarnas krets drev ut andar i Jesu namn. Apostlarna ville hindra honom, men Jesus sade: *”Den som inte är mot oss är för oss”*. Och Jesus säger också att den som hjälper någon *därför att han tillhör Kristus* skall få lön. Detta ger oss anledning att närmare undersöka vad som menas med *”himmelrikets fördolda härlighet”*.

Evangelietexten börjar med orden: *”Himmelriket är som en man som sådde god säd i sin åker.”* (Matt. 13:24). **Himmelriket** är det ord som Matteus vanligen använder för Guds rike. Ordet *”himmelrike”* används bara av Matteus (10 gånger). Det kommer från ett hebreiskt uttryck (malkūt shamajim) och betecknar ”Himlens (d.v.s. Guds) herravälde”, alltså detta att Gud är allsmäktig, att han råder över hela världen. Matteus riktade sig i första hand till det judiska folket som väl kände till uttrycket *himmelriket*. Han skriver t.ex. *”Om ni inte omvänder er och blir som barnen kommer ni inte in i himmelriket”* (18:3). *”Himmelriket är som en kung som höll bröllop för sin son”* (22:2). *”Då ska himmelriket bli som när tio jungfrur tog sina lampor och gick ut för att möta brudgummen”* (25:1).

I övrigt används i NT uttrycket **”Guds rike”** (67 gånger) t.ex.: *”Nej, sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så ska ni få allt det andra också”* (Matt. 6:33). Jesus sade: *”Tiden är inne och Guds rike är nära. Omvänd er och tro på evangeliet!”* (Mark. 1:15). *”Jag säger dig sanningen: Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike”* (Joh. 3:5).

Orden som används i Bibeln är viktiga därför att Gud har ingivit Bibeln med just de ord som står i texten på Bibelns grundspråk (hebreiska och grekiska). Paulus skriver: *”Hela Skriften är utandad (eller: inandad, inspirerad) av Gud och nyttig till undervisning, tillrättavising, upprättelse och fostran i rättfärdighet, så att gudsmänniskan blir fullt färdig, väl rustad för varje god gärning.”* (2 Tim. 3:16f). En viktig uppgift för kyrkans präster är därför att noga studera grundtextens ord och se hur de skall förstås. Hela vår kristna tro är beroende av att Guds ord förkunnas rent och klart och på ett enkelt sätt för alla människor. Men för att det skall ske måste prästerna noga och ingående studera den uppenbarelse Gud har gett oss.

Orden om *himmelriket* eller *Guds rike* betecknar både det andliga, osynliga riket här på jorden och dess slutliga fortsättning i himmeln, då allting blir uppenbarat och synligt. Predikan får därför följande delar:

1. Himmelriket är detsamma som Kristi kyrka.
2. Himmelriket är fördolt på jorden.
3. Himmelriket uppenbaras i härligheten.

1. Himmelriket är detsamma som Kristi kyrka.

Ordet ”kyrka” kan förvillan då det inte alls tycks ha något samband med ”himmelriket”. Men på grekiska heter Herren ”Kyrios” och det som tillhör Herren betecknas med ordet ”kyriakä”. Av detta ord har ordet kyrka uppstått. När vi hör ordet ”kyrka” skall vi alltså tänka på dem som ”tillhör Herren”. Kristi kyrka är därför alla kristna, alla som genom tron på sin Frälsare tillhör Herren. Det ord som vanligen används i NT om kyrkan är ”ekklesia” som betecknar dem som samlas kring Guds ord och sakrament. Det kan också översättas med ”församling”. Om de första kristna i Jerusalem står det: *”De höll troget fast vid apostlarnas undervisning och vid gemenskapen, brödsbrytelsen och bönerna”* (Apg. 2:42). Himmelriket finns alltså där kristna i bön och gemenskap samlas kring den apostoliska läran och nattvarden. Vår lutherska bekännelse säger därför att kyrkan är där Guds ord förkunnas rent och klart och sakramenten förvaltas enligt Kristi instiftelse (Augsburgska bekännelsen, art. 7:1).

2. Himmelriket är fördolt på jorden.

När lärjungarna frågade Jesus om himmelriket svarade han: *”Guds rike kommer inte så att man kan se det med ögonen. Ingen ska kunna säga: Se, här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är inom er”* (Luk. 17:20f). Himmelriket är alltså fördolt för våra ögon. Vi kan inte se det. Därför säger vi att kyrkan är osynlig. Jesus betonar ju att man inte kan se Guds rike med ögonen, och kyrkan är detsamma som Guds rike. Luther betonar med rätta att läran om kyrkan är en trosartikel. Vi tror enligt Guds ord att kyrkan verkligen finns, men samtidigt att vi inte kan se den. Frågan är då: Hur kan vi veta var kyrkan är om den är osynlig? Profeten Jesaja svarar med de kända orden:

”Lätsom regnet och snön faller från himlen och inte återvänder dit utan vattnar jorden så att den blir fruktbar och grönskar och ger säd till att så och bröd till att äta, så ska det vara med ordet som

går ut från min mun. Det ska inte komma tillbaka till mig förgäves utan att ha gjort vad jag vill och utfört vad jag sänt det till” (Jes. 55:10f).

Där det aldrig kommer regn förtorkar jorden. Men där det faller regn eller snö kommer den nödvändiga fuktigheten så att jorden blir fruktbar, säger Jesaja. Detta är naturens ordning. På liknande sätt är det med himmelriket. Där Guds ord inte predikas kan inget andligt liv finnas. Men där Guds ord sänds ut från Guds egen mun, där verkar ordet vad Gud vill. Och denna Guds vilja är att ordet skall skänka tro på Kristus och evigt liv. Därför kan vi vara vissa om att där Guds ord predikas rent och klart och sakramenten förvaltas rätt, där är verkligen Kristi kyrka, där är himmelriket, även om det är osynligt för våra ögon. Men kännetecknen är synliga och påtagliga. När vi hör ordet predikas, när prästen döper, ger avlösning och räcker fram Kristi kropp och blod i nattvarden, då vet vi att himmelriket är där. Luther säger: *”Ty ett barn på sju år vet numera, Gud vare lov, vad kyrkan är: hon är nämligen de heliga troende och fären, som höra sin herdes röst’. Ty barnen ber så: ’Jag tror att det finns en helig kristen kyrka.’ Ty heligheten består inte i kyrkliga skrudar, rakat huvud och andra ceremonier, som de utan stöd i den heliga Skrift hittat på, utan i Guds ord och den rätta tron”* (ur Schmalkaldiska artiklarna).

3. Himmelriket uppenbaras i härligheten.

Dagens texter understryker att himmelriket är fördolt här på jorden. Det är gömt för våra ögon. Det framträder inte i yttre härlighet och glans. Det kristna budskapet är inte sådant att den stora mängden av människor genast vill ta det till sig. Nej det står: *”Ordet om korset är en dårskap för dem som går förlorade, men för oss som blir frälsta är det en Guds kraft”* (1 Kor. 1:18). När det är fråga om mänsklig vishet och kraft, stor makt och yttre härlighet, ja, då vill alla genast vara med. Men evangeliet har inte en sådan yttre härlighet. Aposteln fortsätter: *”När världen inte genom sin visdom lärde känna Gud i hans vishet, beslöt Gud att genom den dårskap vi förkunnar frälsa dem som tror. Judarna begär tecken och grekerna söker vishet, men vi predikar Kristus som korsfäst – för judarna en stötesten och för hedningarna en dårskap”* (v. 21f). I alla tider har världens människor reagerat mot budskapet om kyrkans yttre ringhet och svaghet och istället gjort allt för att skapa mäktiga och starka kyrkoorganisationer som ska syssla med allt möjligt annat än Guds ords rena och klara förkunnelse. Så har man slagit samman en mängd kyrkor till stora världsorganisationer med påståendet att detta sker för att världen ska tro. Men resultatet har i stället blivit kyrkor som innehåller alla möjliga falska läror som uppenbart strider mot Guds ord.

Genom Guds nåd är det ändå så att Gud även inom dessa falska kyrkor uppväcker sanna kristna, någon här och någon där. Så länge så mycket av Guds ord finns kvar att det ändå predikas om vad Kristus gjort för vår frälsning, och där dopet förvaltas rätt, kan människor också bli frälsta på dessa platser. Det är om sådana Jesus säger: *”Den som inte är mot oss är för oss”* (v. 40). Men Gud vill att dessa sanna kristna som befinner sig inom de falska kyrkorna också skall få en rätt undervisning så att de kan söka sig till sådana kyrkor där Guds ord förkunnas rent och klart i alla stycken.

Till sist kommer det att bli uppenbart att Gud i alla tider håller sin hand över alla sanna kristna, var de än befinner sig. Deras härlighet är fördold i detta livet. Men härligheten kommer att uppenbaras för alla när Kristus kommer tillbaka på domens dag. Då kommer han att säga till alla trogna kristna: *”Kom, ni min Fars välsignade, och ta*

emot det rike som stått berett för er sedan världens skapelse” (Matt. 25:34). Han kommer då också att upprepa just de ord som han sade i vår predikotext: *”Den som ger er en bägare vatten att dricka därför att ni tillhör Kristus – jag säger er sanningen: Han ska inte gå miste om sin lön.”* (v. 41).

Ty på domens dag skall Jesus säga till fåren på sin högra sida: *”Jag var hungrig och ni gav mig att äta. Jag var törstig och ni gav mig att dricka. Jag var främling och ni tog emot mig. Jag var naken och ni klädde mig. Jag var sjuk och ni besökte mig. Jag var i fångelse och ni kom till mig”* (Matt. 25:35f). När de kristna då undrar över när detta skedde säger Jesus: *”Allt vad ni har gjort för en av dessa mina minsta bröder, det har ni gjort för mig”* (Matt. 25:40).

Är då inte detta en gärningslära som säger att vi kommer till himlen på grund av goda gärningar? Så säger vårt förnuft och ett kännetecken på de falska kyrkorna är att de blandar in goda gärningar i frälsningen. Men Skriften lär tydligt och klart att det endast är genom tron på Kristus vi kan bli frälsta. Aposteln Paulus betygar: *”Av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva. Guds gåva är det, inte på grund av gärningar för att ingen ska berömma sig”* (Ef. 2:8f). Men om en människa har fått trons gåva i sitt hjärta kommer det sedan alltid att följa goda gärningar i den människans liv. Vi ser detta hos mannen i vår text, som gjorde kraftgärningar i Jesu namn. Vi ser det också hos rövaren på korset som vittnade om Jesus: *”Den här mannen har inte gjort något ont”*. I denna tro bad han till Jesus: *”Herre tänk på mig när du kommer till ditt rike”* (Luk. 23:41f). När någon för Kristi skull understöder den rätta kyrkan på det sätt Gud gör möjligt är det goda gärningar som är en följd av tron även om sådana gärningar sker i svaghet på grund av att den gamla människan också finns kvar hos oss. En troende kristen hjälper och stöder därför i tron sina medkristna precis som vi i det vanliga livet stöder och hjälper medlemmarna i vår egen familj. Så vill Gud att den som fått nåd och välsignelse av Herren i sin tur skall tjäna sina medkristna med kärlekens gärningar. Detta sker ofta på ett fördolt sätt. Kärleken är inte uppblåst och framhåller inte sig själv. Det är ett tjänande i Kristi efterföljd med honom själv som förebild. Men i den himmelska härligheten kommer den här fördolda kyrkan framstå i sin full glans som det står skrivet: *”Och ingen förbannelse ska finnas mer. Guds och Lammets tron ska stå i staden, och hans tjänare ska tjäna honom. De ska se hans ansikte och bära hans namn på sina pannor. Ingen natt ska finnas mer, och de behöver inte lampors sken eller solens ljus, för Herren Gud ska lysa över dem. Och de ska regera som kungar i evigheters evighet”* (Uppb. 22:3–5).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.